

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Ciorici Mihail, reprezentat de avocatul Răileanu Petru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Gospodăria Comunală Nisporeni” împotriva lui Ciorici Mihail cu privire la încasarea datoriei la serviciile comunale,

împotriva încheierii din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2r-503/24
NR. PIGD 2-24019742-01-2r-09122024)*

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a remediat neajunsurile din cererea de apel, în termenul de procedură acordat de instanță

Judecătoria Ungheni, sediul Central, jud. L. Potînga
Curtea de Apel Bălți, jud. E. Grumeza, S. Grosu, N. Costaș,

12 martie 2025

Textul corespunde cu originalul

Examinând în lipsa părților recursul depus de Ciorici Mihail, reprezentat de avocatul Răileanu Petru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 februarie 2024, ÎM „Gospodăria Comunală Nisporeni” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciorici Mihail cu privire la încasarea datoriei la serviciile comunale.

2. Prin hotărârea din 16 aprilie 2024 a Judecătorei Ungheni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Gospodăria Comunală Nisporeni”. S-a încasat de la Ciorici Mihail în beneficiul ÎM „Gospodăria Comunală Nisporeni” suma de 2 415,78 de lei cu titlu de datorie pentru serviciile comunale, suma de 250 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 20,60 de lei cu titlu de cheltuieli poștale (f. d. 33, 43-45).

3. La 08 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, Ciorici Mihail, reprezentat de avocatul Răileanu Petru, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 aprilie 2024 a Judecătorei Ungheni, sediul Central (f. d. 40-42).

4. Prin încheierea din 02 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cauza s-a transmis conform competenței, Curții de Apel Nord (f. d. 55-56).

5. Prin încheierea din 09 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Ciorici Mihail prin intermediul avocatului Răileanu Petru și s-a comunicat despre necesitatea prezentării la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a cererii de apel în original, a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 127,5 lei și bonului de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei până la data de 04 noiembrie 2024 (f. d. 61-61).

6. Prin încheierea din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Ciorici Mihail prin intermediul avocatului Răileanu Petru, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

7. La 27 noiembrie 2024, avocatul Răileanu Petru a depus în interesele lui Ciorici Mihail, prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs împotriva încheierii din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea

recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

8. În motivarea recursului, avocatul Răileanu Petru a invocat că nu a recepționat încheierea instanței de apel prin care s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

9. Drept urmare, a subliniat că instanța de apel a încălcat dreptul recurentului la un proces echitabil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede:

„ Cererea de apel se depune în scris în instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. ”

11. Art. 365 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă,

„ (1) În cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

(1¹) Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale”.

12. Art. 368 din Codul de procedură civilă :

„ (1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

12. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

13. Art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

14. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

15. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

16. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

17. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

18. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural”.

19. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

20. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

21. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 15 noiembrie 2024, Curtea de Apel Bălți a expediat, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului apelantului/recurentului, avocatului Răileanu Petru copia încheierii din 13 noiembrie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f. d. 66). Astfel, recursul declarat de Ciorici Mihail, la 27 noiembrie 2024, este în termen.

23. Din materialele cauzei se atestă că, prin hotărârea din 16 aprilie 2024 a Judecătorei Ungheni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Gospodăria Comunală Nisporeni”. S-a încasat de la Ciorici Mihail în beneficiul ÎM „Gospodăria Comunală Nisporeni” suma de 2 415,78 de lei cu titlu de datorie pentru serviciile comunale, suma de 250 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 20,60 de lei cu titlu de cheltuieli poștale (f. d. 33, 43-45).

24. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 08 mai 2024, Ciorici Mihail, reprezentat de avocatul Răileanu Petru, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 aprilie 2024 a Judecătorei Ungheni, sediul Central (f. d. 40-42).

25. Prin încheierea din 09 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Ciorici Mihail prin intermediul avocatului Răileanu Petru și s-a comunicat despre necesitatea prezentării la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a cererii de apel în original, a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 127,5 lei și bonului de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei până la data de 04 noiembrie 2024 (f. d. 61-61).

26. Din materialele dosarului rezultă că, copia încheierii din 09 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la 10 octombrie 2024 la adresa de e-mail indicată de avocatul Răileanu Petru ca adresă de contact și utilizată de acesta, care este identică cu cea indicată în cererea de apel nemotivată și mandatul avocațial (f. d. 41) și de la care avocatul a expediat cererea de recurs (f. d. 67-70).

27. Aici, se va menționa că, confirmarea expedierii documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

28. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

29. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor.

30. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

31. La caz, însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea încheierii din 09 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți la adresa electronică a avocatului Răileanu Petru, lipsesc, astfel că, argumentul ultimului precum că nu a recepționat actul judecătoresc respectiv, urmează a fi respins ca neîntemeiat.

32. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel și-a îndeplinit corespunzător obligația de înștiințare a avocatului Răileanu Petru despre emiterea încheierii din 09 octombrie 2024, expediind-o la adresa utilizată și indicată de avocat în cererea de apel nemotivată, cererea de recurs și mandatul avocațial.

33. Prin urmare, deoarece actul trimis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționată din ziua expedierii, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea încheierii din 09 octombrie 2024 se încadrează pe deplin în dispozițiile art. 100¹ din Codul de procedură civilă.

34. În termenul stabilit, Ciorici Mihail nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din 09 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți.

35. Respectiv, prin încheierea din 13 noiembrie 2024 a Curții de Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Ciorici Mihail, prin intermediul avocatului Răileanu Petru împotriva hotărârii din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central.

36. Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel, or, Ciorici Mihail nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 09 octombrie 2024 și nu a prezentat apelul motivat, cât și dovada taxei de stat și de timbru, în termenul stabilit.

37. Completul de judecată menționează că nu poate fi reținut argumentul avocatului Răileanu Petru invocat în cererea de recurs cu referire la faptul că nu i s-a adus la cunoștință legal încheierea prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor.

38. După cum rezultă din materialele cauzei, la 10 octombrie 2024, avocatului Răileanu Petru i-a fost expediată prin intermediul poștei electronice încheierea instanței de apel din 09 octombrie 2024 (f. d. 63), adresă la care a fost expediată și încheierea din 13 noiembrie 2024 Curții de Apel Bălți privind restituirea recursului, împotriva căreia prin intermediul aceleiași adrese electronice, avocatul Răileanu Petru a expediat în adresa Curții de Apel Bălți cererea de recurs, în termenul prevăzut de lege.

39. Cu referire la captura de ecran anexată de către avocatul Răileanu Petru la cererea de recurs (f. d. 70 verso), precum că instanța de apel nu i-a expediat încheierea din 09 octombrie 2024, dar o altă informație dintr-o altă cauză, Completul de judecată notează că captura de ecran a corespondenței electronice este o reprezentare vizuală a conținutului unui e-mail sau mesaj, dar nu este o reproducere exactă în sens juridic (probă electronică). Or, acesta (mesajul, e-mail) poate fi modificat.

40. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevantă obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3) și art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Odată inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de avocatul Răileanu Petru în interesele lui Ciorici Mihail.

41. Or, art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

42. Completul de judecată învederează că Ciorici Mihail, reprezentat de avocatul Răileanu Petru, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975, cauza Van Harn vs Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012, cauza SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

43. Recurentul, prin intermediul avocatului Răileanu Petru nu a dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale, astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere

obligăția părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

44. Prin urmare, Completul de judecată constată că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Ciorici Mihail, reprezentat de avocatul Răileanu Petru, deoarece nu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea din 09 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți și nu a prezentat apelul motivat, dovada achitării taxei de stat și taxei de timbru în termenul indicat de instanța de apel.

45. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge recursul declarat de Ciorici Mihail, reprezentat de avocatul Răileanu Petru și de a menține încheierea din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Bălți.

46. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către Ciorici Mihail, reprezentat de avocatul Răileanu Petru.

Menține încheierea din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Bălți, în civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Gospodăria Comunală Nisporeni” împotriva lui Ciorici Mihail cu privire la încasarea datoriei la serviciile comunale.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni